

Голова Верховної Ради України Володимир РИБАК:

«Головне — чути народ і виконувати передвиборні обіцянки»

Напередодні Нового року Голова парламенту Володимир РИБАК дав інтерв'ю парламентським ЗМІ: телеканалу «Рада», журналові «Віче» та газеті «Голос України».

— Питання, яке хвилює багатьох, і не тільки учасників процесу в сесійній залі, а й громадський загал. Чи змінилося у вас, Володимира Рибка, народного депутата з багатолітнім стажем, сприйняття самої Верховної Ради у зв'язку зі зміною крісла роботи. Так ви дивилися на сесійний зал з крісла народного депутата, а тепер з боку президії?

— Початок роботи новообраного парламенту продемонстрував, що 445 депутатів, у тому числі і я, — однакові. Всіх нас підтримують виборці. Але відповідальність — різна.

На посаді Голови Верховної Ради треба докласти всіх зусиль до того, щоб наш парламент став європейським. Усі депутати кажуть: ми хочемо в Європу, виборці заявляють: ми не можемо так жити далі, нам потрібні європейські стандарти. Тому наголошую колегам: візьміть свої виборчі програми, згадайте обіцянки і давайте разом їх виконувати.

Голова Верховної Ради зобов'язаний організувати роботу єдиного законодавчого органу. Треба все зробити, щоб парламентська більшість почула меншість, а меншість почула більшість, а не диктувала (свої умови. — Ред.). Парламент не повинен працювати так, як це було в перші два дні роботи, і я на початку пленарного засідання 18 грудня побачився перед виборцями за те, що відбувалося в стінах Верховної Ради.

Ми разом з апаратом Верховної Ради ретельно проаналізуємо програми всіх п'яти партій, які перемогли на виборах. Переконали: нам потрібно піднятися над партійними інтересами і зосередити увагу на розв'язанні першочергових проблем, що турбують людей. Головне — чути народ і виконувати передвиборні обіцянки. Обираючи новий парламент, люди не

думали, що депутати замість роботи свистітимуть, як на футболі.

Нагадаю, що Президент України запропонував 21 реформу, і Верховна Рада, незалежно від того, подобаються ці новації чи ні та наскільки важко їх реалізувати, повинна зробити все для покращення життя наших громадян, створивши відповідну законодавчу базу. І на це треба націлювати парламентаріїв.

— Ви представник найбільш мирної професії — будівельник. Напевно, тому так багато закликів до миру у Верховній Раді. На основі чого ви закликаєте знаходити консенсус?

— Парламент — це передусім майданчик для дискусій. Не може бути так, коли деякі депутати починають вдаватися до непарламентських методів — тупотіти, не слухати. Потрібно поважати думку кожного парламентаря, бо його підтримали виборці, всі дискусії вести професійно — в комітетах, які сформовано на фаховій основі, а на пленарні засідання вносити вже погоджені питання. Тоді в сесійній залі вестиметься професійна дискусія, яку почують наші виборці.

Спілкуючись з виборцями в округах, депутати почують їхню думку, а потім знову дискутуватимуть у парламенті.

— Може, саме тому треба підвищувати роль комітетів під час підготовки...

— Були сподівання, що комітети запрацюють 18 грудня. Але я не хочу, щоб ми «із заплученими очима», легковажно обрали керівництво комітетів, сформувавши їх склад, а далі — махнули на все рукою, і хай працюють самі по собі. Дуже важливо запустити всю систему роботи, чітко визначити предмети відання комітетів, бо через місяць-два вже потрібно буде звітувати перед виборцями.

— Треба повернути в русло професійності, бо там більше політики...

— Так, політики більше. Вже кілька разів я провів наради з керівниками фракцій з цього питання. Із 30 комітетів уже є порозуміння по 29-ти. Залишилося узгодити один комітет. Ми всі почули один одного, вислухали думки і наблизилися до затвердження складу комітетів. Невдовзі будуть готові списки членів комітетів та їх керівництва, предмети відання.

— Які законопроекти є нагальними?

— Аналіз зустрічей з виборцями і результатів соціологічних досліджень продемонстрував, що насамперед людей цікавить достойна заробітна плата. Це головне питання. І Президент серед першочергових завдань визначив прийняття законодавчих актів, спрямованих на створення нових робочих місць, стимулювання виробництва, підвищення зарплати.

Від цього вирають і місцеві органи влади. Працюючи десять років міським головою, я завжди говорив керівникам: давайте збільшувати заробітну плату, бо чим вона більша, тим більше і надходжень від податків. А поповнення місцевих бюджетів дасть змогу вирішувати соціальні питання.

— А з яких моментів ви готові сперечатися з Кабінетом Міністрів і з Президентом?

— Ми неодноразово зустрічалися і з Президентом, і з Прем'єр-міністром, обговорювали нагальні, першочергові політичні та економічні питання: які реформи потрібні? Яким має бути зовнішньоекономічний вектор?

Ми маємо співпрацювати на двосторонній основі як з Європою, так і з Росією, яка є стратегічним партнером України: ми продаємо продукцію на її ринках на суму понад 60 мільярдів доларів.

Верховна Рада. Київ, 25 грудня 2012 року.

У програмах усіх парламентських партій також заявлена підтримка євроінтеграційного курсу України, європейських стандартів життя. Нам потрібна асоціація з Європою, оскільки Україна — велика європейська держава.

— Ви наполягаєте на поіменному голосуванні. Ви говорите, що вже 25 грудня буде відомо, хто не присутній у залі із народних депутатів, і їхні картки заблокують. Ви свідомі того, що не всім це сподобається?

— Така позиція справді не всім може сподобатись, але всі парламентарії повинні дотримуватись законодавства. До речі, парламент нещодавно прийняв закон про особисте голосування. Депутат має вносити законодавчі пропозиції, працювати в комітетах, виконуючи свою виборчу програму, і голосувати за себе особисто. Всі депутати йшли в парламент свідомо, ніхто нікого силоміць не тягнув.

Якщо ти не згоден з тією чи іншою пропозицією, голосуй проти, але не заважай Верховній Раді працювати, й не треба влаштовувати бійки. Парламент — не місце для бійок. Це місце і майданчик для дискусій.

Я прошитиму депутатів брати особисту участь у пленарних засіданнях, а за відсутніх ніхто голосувати не буде. Не треба голосувати чужими картками, ставити під сумнів, наприклад, вибори Голови Верховної Ради чи згоду на призначення Прем'єр-міністра.

— Ви людина, яка прийшла у велику політику з місцевого самоврядування. Ви, як ніхто, знаєте, які зміни потрібні на тому рівні.

— Я працював в органах місцевого самоврядування, потім — віце-прем'єр-міністром в уряді, опікувався питаннями і будівництва, і житлово-комунального господарства, і регіональної політики. Вважаю, що реформи мають здійсню-

ватися з урахуванням проблем місцевого самоврядування. Головне — в унітарній державі, якою є Україна, має відбутись децентралізація управління і фінансової системи. У 2006–2007 роках, коли Прем'єр-міністром був Віктор Федорович Янукович, ми визначили необхідність щороку збільшувати долю місцевих бюджетів у консолідованому бюджеті на п'ять відсотків. У вересні 2006 року їх частка становила приблизно 39,8 відсотка. На 2007 рік на мою пропозицію цей показник було встановлено на рівні 45 відсотків, а в кінцевому підсумку проголосували за 49–50 відсотків. Коли змінилася політична ситуація, той уряд пішов у відставку, тенденції до централізації посилювались знову. Централізація — це вкрай негативно і для федеративної держави, і для унітарної, оскільки всі фінанси сконцентровані в Києві, а проблеми на місцях залишаються.

Ситуацію, за якої представники органів місцевого самоврядування їдуть до Києва просити гроші, отримують фінанси за принципом «хочу — дам, хочу — не дам», а потім критикують центральну владу, прикриваючи свою бездіяльність, потрібно змінювати. Все має бути так: державі залишаються кошти на виконання її повноважень, утримання її інституцій. Частина коштів потрібно закладати «на вирівнювання», враховуючи різний ступінь розвитку регіонів. А решту коштів — 60–65 відсотків — потрібно спрямовувати в регіони. Люди тоді не на словах відчують, що місцева влада працює, регіони, держава в цілому розвиваються, життя покращується. А керівників усіх місцевих органів влади, починаючи з області і закінчуючи районами, повинні обирати громадяни, які повинні мати право відкликати тих, хто не виправдав їхніх сподівань.

Усі ці зміни мають бути закріплені на законодавчому рівні. Зараз пра-

цює Конституційна Асамблея, готує пропозиції. Думаю, що зміни будуть внесені до багатьох статей, імовірно, буде закладено і норму про децентралізацію фінансів та влади.

— Ви вважаєте, що зміни стосовно децентралізації фінансування місцевого самоврядування можливі тільки з прийняттям нової Конституції, чи все-таки слід домовитися з новим урядом, щоб не відкладати початок такої реформи?

— Усі стадії підготовки бюджету виписані в законодавстві — починаючи з моменту початку його формування, розгляду на місцевому рівні тощо. І якщо бюджет складається в такий спосіб, він буде найбільш збалансованим. Цього року вибори внесли корективи у процес підготовки бюджету, і уряд готував його в непростих умовах. Тому є питання і на центральному, і на регіональному рівнях. Пропрацюємо перший квартал у новому році — будемо вносити корективи. Але все одно це краще, ніж відсутність бюджету, бо я ще жодного разу не бачив готовності новообраних депутатів ухвалити основний фінансовий документ.

— Є різні пропозиції, як ухвалювати нову редакцію Конституції України — на референдумі поза Верховною Радою чи все-таки перше слово має сказати парламент. Який варіант ви вважаєте оптимальним?

— Нову редакцію Конституції повинен приймати парламент. На референдумі Конституцію, на мій погляд, приймати неможливо. Її треба приймати у Верховній Раді України.

Робота над внесенням змін до Основного Закону — дуже складний процес, у якому мають брати участь фахівці. Конституційний процес потребує громадського обговорення та роз-

Актуальне інтерв'ю

гляду у профільних парламентських комітетах, а згодом — у сесійній залі. Проте не виключаю, що деякі конкретні питання можуть бути винесені на референдум.

— Підвищення зарплати, щоб платили більше податків, може не спрацювати. Бо 37 відсотків нарахування на заробітну плату заважають усім підприємцям вийти «з тіні». Що робити в цій ситуації?

— 37 відсотків нарахувань йдуть не на конкретного працівника, а на підприємство. Передусім потрібно збільшувати реальну заробітну плату, а інші питання мають розглядати фахівці Міністерства економіки, соціальних відомств... Малий і середній бізнес — це середній клас, і маємо створити умови для його розвитку. Чим кращі вони будуть, тим швидше покращиться й життя людей. Я мрію, щоб в Україні середнім класом можна було назвати 60–70 відсотків населення. А бідних повинна всіляко підтримати держава. Треба так підвищити мінімальну заробітну плату, щоб люди змогли нормально жити, почуватися краще, впевненіше. Люди повинні мати змогу розвивати свій бізнес, гідно заробляти. Це і є європейські стандарти. Тоді будуть і гідна медицина, і доступне навчання, і соціальна підтримка. Це орієнтир для депутатів і для керівництва держави.

— Кажуть, що виборчу систему треба змінювати, враховувати недоліки. Чи потрібно змінювати систему?

— В Україні виборчі кампанії відбувалися, зокрема, у 2004, 2006 роках. 2010 року пройшли президентські вибори. Наприкінці того ж року — вибори до місцевих органів влади. 2012-го — вибори до Верховної Ради. На 2013-й заплановані вибори депутатів Київради і київського міського голови, на 2015 рік — вибори Президента. Виборча система, на основі якої відбулися останні перегами, за оцінкою європейської спільноти, значно покращилася. І якби не п'ять проблемних округів, ні в кого не було б жодних запитань. Потрібно проаналізувати перебіг виборів у цих округах і, можливо, внести відповідні корективи.

Щодо виборчої системи. В Україні 200 партій. І поки що нинішній, далекий від досконалості, політичній системі відповідає саме змішана. При цьому серед беззаперечних її позитивів — можливість виборців впливати на ситуацію, оскільки депутати-мажоритарники обов'язково зустрічатимуться з людьми в своїх округах, реагуватимуть на прохання, допомагатимуть. За пропорційної системи ми у 2007–2012 роках закріплювали своїх депутатів за округами.

Тому я — за змішану систему. А взагалі потрібен єдиний виборчий кодекс, щоб правила виборів для всіх гілок влади були чітко написані.

— Володимире Васильовичу, скажіть, будь ласка, які зміни ви запроваджуватимете для забезпечення організації роботи парламенту?

— Я провів апаратну нараду, на якій сказав про необхідність розробки перспективного плану законодавчих робіт на каденцію цього парламенту, головною метою якого є покращення життя. Тому я буду звертатися до адміністрації Президента, уряду, обласних рад з проханням внести свої пропозиції. Це головне завдання.

— А в апараті?

— В апараті всі відділи та управління працюють.

В основу такого перспективного плану мають бути покладені виборчі програми партій, які вибороли депутатські мандати. Виконувати передвиборні обіцянки можна і потрібно шляхом напрацювання відповідної законодавчої бази — це і боротьба з корупцією, і захист прав людини, і робочі місця, і збільшення пенсій, і реформи, які на сьогодні запропоновані Президентом, а деякі з них уже підтримані парламентом. Законодавчі реформаторські ініціативи має вносити й уряд. А наше завдання — зберегти законодавчі умови для реалізації Кабміном відповідних реформ, щоб люди відчували соціальну захищеність, були впевнені, що можуть здобути гідну освіту, отримати медичну допомогу, достойну пенсію та зарплату.

— Дякую за інтерв'ю.

Інтерв'ю провели Василь КЛИМЧУК, Світлана ПИСАРЕНКО та Анатолій ГОРЛОВ.

Фото Миколи БІЛОКОПИТОВА.

Комітетів

Рада утворила 29 комітетів та спецкомісію

Верховна Рада ухвалила постанову про утворення 29 парламентських комітетів та Спеціальної контрольної комісії ВР з питань приватизації.

За це рішення проголосували 339 народних депутатів.

Постановою також затверджено голів та кількісний склад комітетів і комісії.

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин очолив Григорій Калетник (фракція Партії регіонів), Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією — Віктор Чумак (фракція політичної партії «УДАР Віталія Кличка»), а Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики — Спіридон Кілінкаров (фракція Комуністичної партії).

Головами комітетів з питань бюджету став Євгеній Геллер (ПР), з питань верховенства права та правосуддя — Сергій Ківалов (ПР), а з питань державного будівництва та місцевого самоврядування — Давид Жванія (ПР).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи — Ірина Сех (фракція ВО «Свобода»);

Комітет з питань економічної політики — Андрій Іванчук (фракція ВО «Батьківщина»);

Комітет з питань європейської інтеграції — Григорій Немиря («Батьківщина»);

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності — Андрій Кожем'якін («Батьківщина»);

Комітет у закордонних справах — Віталій Калужний (ПР);

Комітет з питань інформатизації та інформаційних технологій — Валерій Омельченко (ПР);

Комітет з питань культури і духовності — В'ячеслав Кириленко («Батьківщина»);

Комітет з питань науки і освіти — Лілія Гриневич («Батьківщина»);

Комітет з питань національної безпеки і оборони — Володимир Литвин (позафракційний);

Комітет з питань охорони здоров'я — Тетяна Бахтеева (ПР);

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки — Микола Мартиненко («Батьківщина»);

Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів — Валерій Сушкевич («Батьківщина»);

Комітет з питань підприємництва, регуляторної та антимонопольної політики — Олександра Кужель («Батьківщина»);

Комітет з питань податкової та митної політики — Віталій Хомутиннік (ПР);

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин — Валерій Пацкан («УДАР»);

Комітет з питань правової політики — Валерій Писаренко (ПР);

Комітет з питань промислової та інвестиційної політики — Юрій Воропаєв (ПР);

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради України — Володимир Макеєнко (ПР);

Комітет з питань свободи слова та інформації — Микола Томенко («Батьківщина»);

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму — Артур Палатний («УДАР»);

Комітет з питань соціальної політики та праці — Петро Цибенко (КПУ);

Комітет з питань транспорту і зв'язку — Борис Колесніков (ПР);

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності — Олександр Риженков (ПР).

Головою Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації призначений Євген Мармазов (КПУ).